

Utkast til referat Forskningskomiteen 11. oktober 2021

Deltakere:

Åse Gornitzka (prorektor)
Per Morten Sandset (viserektor)
Bjørn Jamtveit (MN)
Jens Petter Berg (MED)
Janne Elin Reseland (OD)
Tore Nilssen (SV)
Erik Knain (UV)
Anders Runesson (TF) (zoom)
Carl Henrik Gørbitz (UiO:Livsvitenskap)
Tore Rem (UiO:Norden)
Vebjørn Bakken (UiO:Energi)
Hugo de Boer (NHM) (zoom)
Elisabeth Lackner (UiODoc)

Forfall:

Vibeke Blaker Strand (JUS)
Mathilde Skoie (HF)
Håkon Glørstad (KHM)

Inviterte deltagere: Jan Palmowski og Sveinbjørn Hannesson (sak 52/21) Jan Magnus Aronsen (sak 54/21 og Margareth Fotland (sak 54/21 og 57/21)

Sekretariat:

Ingrid Sogner (avdelingsdirektør, FIADM)
Malena Bakkevold (seksjonsleder, FIADM)
Åse-Marit Kristiansen (koordinator for Forskningskomiteen, FIADM)

Møteleder: Åse Gornitzka
Referent: Åse-Marit Kristiansen
Sted: Hybridmøte: Styrerommet LSH og Zoom
Tid: 12.00-14.00

Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte

Innkallingen og referatet ble godkjent.

Diskusjonssaker:**SAK 52/21 Møte med Jan Palmowski, Generalsekretær for The Guild v/ Åse Gornitzka**

EUs ambisiøse agenda for forskning og høyere utdanning i Europa gjør at det sjelden har vært viktigere enn nå at universiteter engasjerer seg for å påvirke policy-utformingen i EU. På relativt kort tid har Guild-nettverket etablert seg som en synlig og tydelig aktør i Brussel, og har bidratt til å gi sine medlemsuniversiteter innflytelse på den europeiske arenaen. Generalsekretær for The Guild, Jan Palmowski innleder til diskusjon om de viktigste forskningspolitiske spørsmålene på EUs dagsorden nå og fremover, og om hvordan The Guild arbeider med å fremme interessene til medlemsuniversitetene i disse sakene.

Forskningsdekanene ga innspill på tematiske områder av interesse for UiO og flere temaer ble diskutert deriblant: forskningsetikk, ph.d.-utdanning både i form av utveksling mellom Guild-universiteter og med institusjoner på det afrikanske kontinentet, vurdering av forskning, åpen forskning/data og rolle i politiske prosesser.

SAK 53/21 Offentlig ph.d. og nærings-ph.d. i doktorgradsutdanningen ved UiO v/ Åse Gornitzka

Nærings-ph.d og offentlig sektor-ph.d er ordninger hvor virksomheter i norsk næringsliv og offentlig sektor kan søke Forskningsrådet om støtte til at en av deres ansatte tar en doktorgrad på en problemstilling som er relevant for virksomheten. Ordningen er ikke konkurranseutsatt. Forskningsfaglig vurdering og kvalitetssikring av prosjektet skal ivaretas av gradsgivende institusjon.

Jens Petter Berg presenterte noen erfaringer fra MED, blant annet problemstillinger knyttet til interessekonflikter, økonomi og kostnadsfordeling og rolle som forskingsansvarlig institusjon.

Fakultetene har ulike erfaringer med disse ordningene, noen punkter fra diskusjonen:

- God gjennomføring og gode koblinger med næringsliv og/eller offentlig sektor. Ordningen fungerer for å opprettholde kontaktflaten med verden der ute.
- Avtaleinngåelser er generelt sett svært krevende, man må påse at kvalitetssikringsarbeidet og avtaleinngåelser ikke blir for administrativt belastende i forhold til utbyttet.
- Stort innslag av oppstartbedrifter: ofte større økonomisk usikkerhet, men også de mest interessante ideene.
- Det er viktig å vedholde at det er UiO som er ansvarlige for ph.d.-utdanningen, det er UiO som må stille kvalitetskrav og krav om residensplikt.
- UiO bør være mer samsnakket for bedre å fastholde krav på kostnadssiden overfor eksterne partnere.
- NÆRINGS-PHD og OFFENTLIG SEKTOR PHD er ikke oppdragsforskning.
- Interessekonflikter rundt eierinteresser, patenter og publikasjonsnivå oppleves som det mest krevende saksfeltet.
- Viktig at ordningene blir videreutviklet på best mulig måte.

Konklusjon: ledelsen skal komme tilbake til saken med oppfølging.

Sak 54/21 Utredning av lisensiering for deling og gjenbruk av forskningsdata v/ Jan Magnus Aronsen

Bakgrunn: På vegne av Kunnskapsdepartementet har Forskningsrådet satt ned et utvalg som skal utrede rettighets- og lisensspørsmål i forbindelse med deling av datasett i forskningen (Datalisensutvalget). Utvalget ble ledet av førsteamanuensis Jan Magnus Aronsen ved UiO og rapporten «*Hvordan skal vi dele forskningsdata? Utredning og anbefalinger om lisensiering og tilgjengeliggjøring*» var ferdigstilt og avlevert KD med offisiell lanseringsdato 18. oktober. Aronsen presenterte rapporten og Tore Nilssen ga kommentarer.

Punkter fra kommentar/diskusjon:

- Det er gjort et godt stykke arbeid.
- Det ble presisert at dette har en kostnadsside, noen må ta regningen.
- Infrastruktur er viktig, også samarbeid om internasjonal infrastruktur.
- Grad av deling vil avhenge av disipliner.
- Både forskeren og institusjonene vil ha et ansvar for rett lagring av datasett, også det som ikke kan offentliggjøres, men ansvarsforholdene her er ikke helt gått opp ennå.
- Begrepet forskningsdata er snevert brukt i rapporten, for eksempel videodata blir ikke dekket.

Orienteringssaker:

SAK 55/21 Presentasjon av arbeidet med ny handlingsplan for Horisont Europa v/ Åse Gornitzka

Forskningskomiteen ble i september bedt om å oppnevne en arbeidsgruppe som kan utarbeide og foreslå en handlingsplan for UiO for å få større gjennomslag i EUs nye rammeprogram Horisont Europa 2021-2027. Åse Gornitzka leder arbeidsgruppen og orienterte om status for arbeidet.

Sak 56/21 Forum for forskningsetikk ved UiO v/ Åse Gornitzka

Forum for forskningsetikk er underlagt Forskningskomiteen, det første Forumet ble holdt av OD, og det neste skal avholdes i 25. oktober i regi av MED. Temaet er interessekonflikter. Det er tidligere bestemt i Forum for Forskningsdekaner at Forum for forskningsetikk skal organiseres på rundgang mellom fakultetene. Det foreslås å holde det en gang i semesteret og at det neste Forum for forskningsetikk avholdes våren 2022 med Utdanningsvitenskapelig fakultet som vertskap.

Sak 57/21 SciVal som kilde til å hente ut data om FNs bærekraftsmål v/ Margaret Fotland

SciVal er en database som gir tilgang til forskningsresultatet fra mer enn 20 700 forskningsinstitusjoner i 234 land. Medlemmer av Forskningskomiteen har etterspurt måter å hente ut data om UiOs forskningsaktivitet med relevans for FNs bærekraftsmål. UiO er registrert i SciVal og man kan bruke denne databasen til å søke på ulike fagområder koblet mot FNs bærekraftsmål. Fotland demonstrerte hvordan publiseringsdata kan hentes ut fra SciVal.

SAK 58/21 Nytt fra forskningsdekanene v/ forskningsdekanene

Forskningsdekanene fortalte nytt fra enhetene.

Eventuelt:

Møter i Forum for forskningsdekaner våren 2022

Møtene er planlagt på datoene som er satt opp under:

- 24. januar
- 28. februar
- 21. mars
- 25. april
- 23. mai
- 20. juni

Kommende møtedatoer høst 2021

- 6. desember